

Recensie: Dans voor actrice ★★★1/2***

Kc Nona Mechelen
zaterdag 11 september 2021

foto © Herman Sorgeloos

Recensie:

Het getuigt van ballen aan je lijf hebben dat je met zo'n achternaam " De Keersmaeker, zus van Anne Teresa zijnde " als actrice de uitdaging aangaat om een dansvoorstelling te brengen die in kc nona in première ging. Jérôme Bel belde Jolente toen ze met tg Stan daar optrad met het voorstel. De choreograaf vindt dat hedendaagse dans verstrikt geraakt is in techniek en wou een zoektocht aanvatten om daar uit te geraken. Al bij de start van de voorstelling, de proloog waarbij ze refereert naar de tijd dat ze tussen haar zesde en veertiende naar de balletles ging, merk je als toeschouwer dat je bij het bewegen van Jolente niet moet gaan focussen op techniek want die is niet je dat. Niet als ze steunt op de leuning van een klapstoel die als geïmproviseerde barre dienst doet voor enkele échappés en attitude, en al evenmin wanneer ze de diagonale lijnen opzoekt van het podium en een grand jeté of pirouettes probeert uit te voeren. Na enkele is ze haar evenwicht kwijt, moet ze herstellen en vooral: hoor je haar hijgen. Daarmee alleen al toont ze aan hoe ogenschijnlijk makkelijk hedendaagse dans of ballet is als je het opgevoerd ziet door professionals maar dat het in werkelijkheid (zwaar) onderschatte topsport is.

Net zoals acteurs wanneer die een liedjesprogramma op het toneel brengen, hun collega's " professionele zangers " soms weten te overklassen in de interpretatie van een lied, ook al beschikken ze misschien niet over even goede zangskills als zij die dat dagdagelijks gewend zijn om te doen, schept het ganse opzet van Dans voor actrice ook mogelijkheden. Mogelijkheden voor Jolente om verder te groeien in haar rol. Wanneer ze opent met Prelude van Isadora Duncan uit 1905 op Prelude in A major, Op. 28, No. 7 van Chopin geeft ze mee dat ze het nog aan het leren is. Wel toont ze het publiek welke pas bij welk gevoel komt. Verlangen (armen naar boven gericht), reikhalzen (arm naar voor gericht), zoeken (schuin naar beneden kijken), tot uzelf komen (armen naar beneden), verlangen (armen naar boven gericht), reikhalzen (arm naar voor gericht), de wereld (armen naar boven in de vorm van een cirkel), aanvaarden.

Aangrijpend vinden we Dans voor actrice wanneer De Keersmaeker een improvisatie toont, volledig naakt overigens, op Dido & Aeneas van Henry Purcell naar Pina Bausch' Café Müller. Op de tippen van haar tenen zien we ze onder andere eenzaamheid en een ontzettende kwetsbaarheid oproepen. Contrasteren doet ze vervolgens wanneer ze op Diamonds van Rihanna uit 2012 danst, de armen naar de hemel reikt als er 'sky' te horen is in de lyrics en zich na verloop van tijd volledig smijlt. Halfweg vraagt ze de muziek af te zetten omdat ze uitgeput is. Het publiek lacht.

Het sterkst van al vinden we haar ode aan Kazuo Ohno en ook haar vader. In volledige stilte toont ze haar open mond, haar tong, en trekt ze zo met haar ogen zodat ze qua mimiek moeiteloos een oud mannetje weet op te roepen. Grandioos is dat. En het ligt ook dicht bij haar wereld, die van het acteren. Dat het bloed kruipt waar het niet gaan kan, bewijst ze dan al maar onderstreept ze nog 'ns wanneer ze twee Youtubevideo's beschrijft. Huddle van Simone Forti uit 1961 waarin ze een organische manier ziet wanneer een groep van dansers die in een cirkel staan en elkaar vasthouden aan elkaars middel telkens een individu de mogelijkheid biedt om de menselijke berg te beklimmen en vervolgens terug opgenomen worden in de groep. Een choreografie die liefde en veiligheid oproept alsook het bieden van

individuele kansen. Helemaal bij acteren komt ze wanneer ze als tweede video met mild ironische toont John Travolta's moves uit Saturday Night Fever beschrijft en ook voor een stuk nabootst al vindt ze die omgekeerde kikkerbeweging moeilijk om uit te voeren.

Afscheid neemt Dans voor actrice met een choreografie van Jolente De Keersmaecker zelf. Net als bij de rest van het programma bewijst ze opnieuw het maximale te halen uit de beperkte woordenschat die ze uit de danstaal (niet te verwarren met bewegingstaal, want die kent een actrice) puurt. Het geheel oogt bijzonder één op één. Maar door het feit dat Jolente meermaals buiten adem geraakt tijdens de ganse voorstelling die een uurtje duurt, eert ze daarmee vooral ook de professionele dansers die dag in dag uit straffere dingen dan dit doen.

Nog dit. Er is geen programmabrochure 'om ecologische redenen'. Dus brengt Jolente zelf het programma na haar proloog. De belichting is zuinig gehouden. Dans voor actrice zou 1 KWh aan energie vergen, wat gelijk is aan een uurtje stofzuigen. Het grootste energieverbruik ligt dus bij Jolente zelf die duidelijk bijzonder diep gaat tijdens Dans voor actrice. Of het moet zijn dat dat allemaal (goed) geacteerd is â€!
< Bert Hertogs >